

Universitätsbibliothek Paderborn

Reverendissimi Ac Illustrissimi D.D. Antonii Godeau Episcopi Venciensis Viri Celeberrimi Theologia Moralis

Ex Purissimis Sacrae Scripturae, Patrum Ac Conciliorum Fontibus Derivata,
Notis Theologicis Illustrata, Duasque In Partes Divisa

Complectens Tractatus I. De Fontibus Doctrinae moralis. II. De praecipuis
ejusdem Fundamentis. III. De Peccatis. IV. De Legibus. V. De summario
dilectionis Praecepto. VI. De primo decalogi Praecepto. VII. De secundi
decalogi Praecepto

Godeau, Antoine

Augustae Vindelicorum, 1774

Caput II. Ostenditur moralem christianam mutabilibus niti principiis non
posse.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53562](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53562)

sum, mihi que serio, ut eos sistam, allaborandum sanctus Cyprianus diserte monet inquit: *Sed dissimulandi nunc locus non est, quando decipitur fraternitas nostra a quibusdam, qui dum sine ratione restituendæ salutis plausibiles esse cupiunt, magis lapsis obsunt.*

CAPUT II.

Ostenditur, Moralem christianam mutabilibus niti Principiis non posse.

Dei Filius est Christianorum Legislator; & ut inquit sanctus Paulus 2. Cor. I. *non est in illo est & non*; videlicet non est mutationi subiectus, neque modo hoc, modo illud asserit. Legum enim mutatio, quæ fit ab hominibus, aut ab ignorantia, aut ab impotentia, aut a pravis eorum affectibus provenit. Cum casus omnes non prævideant, qui possunt illis accidere, quibus lex data est; cum neque vim neque voluntatem legibus obtemperandi subditis dare possint; cum legem condentes avaritia, aliove vitio agiqueant; nullus propterea admirari jure potest, si legem ejusdem conditor interdum mutare debeat, aut si lege sua mala nonnulla invehat, quæ non prævidit, dum alia curat vitare. Humanarum rerum ea est conditio, ut diu admodum in eodem statu nequeant permanere, siquidem mutationi creatura omnis subiecta est. At Jesus Christus hisce omnibus vitiis caret: corda hominum, quibus legem suam tradit, perfecte novit, eorum quippe dominus est, & quo vult, ea vertit; vim illis tribuit ad ea facienda, quæ præcipit;

cipit; æterna ejus sapientia, infinitaque bonitas illius opera moderatur; æternum suum est & immutabile imperium; æterna quoque & immutabilis lex est, qua illud regit. Hujus regni, inquit sanctus Augustinus, Rex est veritas, lex caritas, duratio æternitas. Ista veritas, istaque caritas nunquam mutantur, nec quemquam fallere possunt.

Quamdiu in mundo fuit, legem suam firmavit verbis & exemplis, quæ infallibilis nostrorum morum essent regula. *Tota vita Christi in terris*, ait sanctus Augustinus, *per hominem, quem suscipere dignatus est, disciplina morum fuit.* Quando in Cælum rediit, illam ab Apostolis, & Evangelistis, ad id muneris ab eo electis, litteris consignari jussit. Non Angelis, non hominibus licet divinis his litteris aliquid addere, vel detrudere. Ipsos adversus Angelos sanctus Paulus anathema dicit, si fieri posset ut eorum aliquis e Cælo descendens iis contraria prædicaret, quæ ab Evangelistis & Apostolis docti sumus. *Sed licet nos, aut Angelus de cælo evangelizet vobis, præterquam quod evangelizavimus vobis, anathema sit.* Galat. 5. Evangelii præcepta, (inquit sanctus Basilius *Regul. brev. resp. & interrogat.* 112.) non mutantur neque temporum lapsu, neque variis humanarum rerum vicissitudinibus, firmaque semper ac immutabilia ita permanent, sicuti e beato, infallibilique ore, quod illa edixit, prodierunt: homines vero nubibus æquiparantur, quæ huc illuc ab aere, ventisque circumferuntur.

Tres

Tres habemus leges, naturalem, scriptam, evangelicam. Lex naturalis suam semper vim obtinet, neque ulla in ejusdem præceptis mutatio potest contingere, immutabilia siquidem sunt ejusdem axiomata. Hoc nempe, *quod tibi non vis fieri, alteri ne feceris*: homines quoscunque sæculis omnibus obstringet absque ætatis, conditionisve differentia, neque unquam licebit, quod lex ista condemnat.

Legis Mosajce præcepta, quamdiu illa substitit, immutabilia & invariabilia fuere: pro nullo Hebræo distinctio admittebatur, aut exceptio; ad litteram erat illa observanda, quicumque vero illam violasset, absque ulla indulgentia morte mulctabatur. Hanc ideo sanctus Paulus legem mortis appellat 2. Cor. 3. erat siquidem *ministratio mortis*. Traditionibus vero suis hujusce legis præcepta Pharisæi corruerunt, sicuti sæpe illis Jesus Christus exprobrat: *Quare & vos transgredimini mandata Dei propter traditionem vestram?* Matth. 15. Quid in Decalogo est apertius, quam honor & subsidium parentibus debitum? *Honora patrem tuum & matrem tuam*. Hujusce tamen præcepti infirmam viam invenerunt Pharisæi, vorum scilicet quod a filiis fieri petebant, substantias suas omnes Templo dicandi, ut ibidem illis Dei Filius objicit: *vos autem dicitis, quicumque dixerit patri, vel matri: Munus quodcumque est ex me, tibi proderit*. A parentibus in necessitate juvandis filios eximebant, illosque hoc pacto Dei mandatum violare cogebant: *irritum fecistis mandatum Dei*. Ad Christum usque, qui ipse erat

finis,

finis, hæc lex permansit: *finis legis Christus.* Cæremonialia ejus & politica præcepta sunt abolita, solus viget Decalogus, qui ad legem naturalem pertinet.

A Mosaica lege Evangelium nos exemit; Evangelique lex non modo ad mundi usque finem durabit, sed æternam fore fidenter assero: cum enim tota in caritate sita sit; fide, speque abolitis, caritas permanebit: *Caritas*, inquit Apostolus, *nunquam excidit.* Caritate jugiter agi in hac vita deberemus; sed hic imminuitur motus a concupiscentia, quæ in nobis perseverat, & a morte dumtaxat destruetur. Beatorum corda in Cælo sola caritas implebit, Deumque ipsi perfecte non diligere nequibunt. Si recentiorum plurium Casuistarum conclusiones perpendantur, illarum plures ab hac caritate dissidere invenimus, effrænemque hominis cupiditatem fovere, cui obtemperare nunquam licet; quidquid enim ex prava cupiditate fit, naturali hominum legi, Dei & Evangelii præceptis adversatur (a).

CAPUT

(a) Inter Propositiones, hujusmodi arundineis Casuistis familiares, Universitas Parisiensis, ac plerique Gallix Episcopi etiam hanc confixerunt: *Homo non est suarum opinionum mancipium, ideoque probabiles quasvis sententias potest ad libitum mutare; puta, in materia morum.*

Godsau Theol. Mor. Pars I.

B